

Barn, migration och integration, 30 november 2017 kl. 15-17 D389

Värdinstitution: Institutionen för svenska och flerspråkighet

Tema: Aspekter på flerspråkighet i tolkning och utbildning

Judith Chrystal: Kartläggning av nyanlända elevers kunskaper och erfarenheter

I början av 2016 publicerades Skolverkets nya nationella kartläggningsmaterial för bedömning för nyanlända elevers kunskaper. Kartläggningarna genomförs på elevens starkaste språk och informationen ska användas som underlag dels för rektors beslut om årskursplacering, dels för planeringen av undervisningen utifrån den nya anlända elevens förutsättningar och behov. Kartläggningsmaterialet för Steg 2 Litteracitet har tagits fram av Institutionen för svenska och flerspråkighet på uppdrag av Skolverket, och vi har även samordnat och kvalitetssäkrat översättningen av delar av materialet till 25 språk. 10 språk till publiceras snart. Materialet har väckt intresse även utanför Sverige – det danska undervisningsministeriet har t.ex. nyligen publicerat kartläggningsmaterial för litteracitet som till stora delar bygger på vårt material.

<https://bp.skolverket.se/web/kartlaggningsmaterial/start>

Judith Chrystal och Cecilia Wadensjö: Skolans flerspråkig personal – en resurs i kartläggningssamtal om litteracitet

Kartläggningar av nyanlända elevers kunskaper genomförs på elevens starkaste språk, och i många fall behövs därför språklig assistans. I Skolverkets information står att ”en yrkesverksam tolk, en modersmåls lärare eller annan person som har koppling till skolan” kan anlitas för att genomföra samtalet. Det tycks dock finnas delvis motstridiga förväntningar på vilken roll flerspråkig personal kan spela när de anlitas för språklig assistans, och den kompetens som adekvat tolkning förutsätter diskuteras i liten utsträckning. Vår studie fokuserar på modersmåls lärares roll i kartläggningssamtal i litteracitet där de bistår med språklig assistans. Vi diskuterar några utmaningar som de inblandade kan ställas inför och några konsekvenser det speciella kommunikativa formatet kan få för hur samtalet utvecklas och för kartläggarens bedömningar av elevens kompetens.

Maria Lim Falk och Helena Bani Shoraka: Att anpassa undervisningen till varje elevs förutsättningar och behov

I samband med skolstart höstterminen 2017 startade den första implementeringsomgången i utvecklingsprojektet *Intensivutbildning i svenska för nyanlända skolelever*. Tjugofem lärare ska leda fem klasser på Språkintruktionsprogrammet mot betyg i tolv grundskoleämnen på två år. En av de riktigt stora utmaningarna för lärarna är att uppfylla riktlinjerna som säger att lärarna ska anpassa undervisningen till varje elevs förutsättningar och behov, såsom tidigare skolbakgrund och språkliga resurser på modersmålet, andra språk och svenska. Vi vill under detta bidrag rikta fokus mot den stora och svåra uppgift som lärare för nyanlända står inför varje dag och vi tar vår utgångspunkt i den konkreta situationen på projektskolorna.

Elisabet Tiselius: Tolkanvändning och flerspråkighet i högspecialiserad barncancervård

Patientlagen har ett starkt informationskrav, i 3 kap 6 § står att informationen ska anpassas till mottagarens ålder, mognad, erfarenhet, språkliga bakgrund och andra individuella förutsättningar. Det gör att tolkning inom högspecialiserad barnsjukvård sällan ifrågasätts utifrån ett kostnadsperspektiv. Tolknings tillhandahålls om vårdgivaren anser att det behövs. Trots detta verkar tolkning inte tillhandahållas i så stor utsträckning som det kanske skulle behövas. En majoritet av vårdpersonalen inom barncancervården anger exempelvis att de aldrig eller sällan tar anamnes eller omsorgsstatus med tolk, ett område där tolk möjligen skulle ses som ett viktigt redskap. Orsaker till detta återfinns i svårigheter inbyggda i tolkbokningssystemet, som bland annat gör att "lite svenska" eller anhörig som talar svenska anses räcka i många situationer. Min presentation kommer att handla om varför tolkning inte används i den utsträckning som kanske kan anses nödvändig och möjliga orsaker till detta.